

בע"ה

יואל אליצור

yoel.elitzur@mail.huji.ac.il

sikumeyhalakha@gmail.com

סיון תשע"ו

הלכות נדה – תוכן המחברות

המחברות כוללות 282 עמודים כפולים בכתב ידי, והן מכסות את כל הלכות נדה שבטור ובשולחן ערוך מסימן קפג ועד סימן ר. לשון השו"ע מובאת בשלמות (המחבר באות גדולה והרמ"א באות קטנה יותר) תוך חלוקה לשורות לפי הענין, ובמקביל מובאים בכתיבה צפופה כל המקורות המובילים אל ההלכה או משתלשלים ממנה, גם כן בחלוקה לשורות לפי הענין, ובתוספת מספור וקוים מדגישים כשחשתי שיש צורך בדבר. על פי רוב הוקדשו למקורות דפים נוספים, כהקדמה לכל סימן או קבוצת סעיפים בשו"ע, ולעתים כמילואים אחריהם. השתדלתי ללמוד היטב כמידת יכולתי ולסכם במחברות את כל המקורות שמובאים בבית יוסף, ואת רוב הלכות נדה בהלכות גדולות, משנה תורה לרמב"ם, בעלי הנפש לראב"ד וסלע המחלוקות לרז"ה (מהד' ר"י קאפח), הלכות נדה לרמב"ן, תורת הבית לרשב"א בית ז. מהאחרונים, בעיקר את נושאי הכלים העיקריים שבדף השו"ע, וכן הרבה מתוך טהרת הבית לרבנו עובדיה יוסף ושו"ת היכל שלמה לידידי ורבי המנוח הרב שמואל קדר זצ"ל, ועוד כפי המזדמן.

דברי השו"ע כתובים בעפרון, מקורות מהתלמוד ומהראשונים נכתבו בדרך כלל בעט **סגול**, ש"ך בעט **כחול**, ט"ז בעט **אדום**, אחרונים אחרים בעט **ירוק**, הערות שלי בעפרון בתוך סוגרים רבועים. (ויש חריגות מהשיטה, ביחוד בהתחלה, וכן בדפים נוספים שבהם הרחבתי שלא בזיקה ישירה ללשון השו"ע ונושאי כליו).

איסוף כל החומר יחד, בצירוף שיטת הרישום המבהירה והמסדרת, סייעו בידי בלימוד ובשינון, וחשתי שחובה עלי לחלוק זאת עם לומדים אחרים.

תוכן הענינים

1	מהקדמת טהרת הבית להלכות נדה: האם נדה היא 'דבר שבערוה'?
4-2	דין תורה, תקנת רבי בשדות, חת"ס וטה"ב בענין הרגשה.
5	שו"ע סימן קפג: הרואה טיפת דם תשב שבעה נקיים.
13-6	הקדמות לסימן קפד: 1. וסתות דאוריתא או דרבנן (4 סוגיות). 2. וסת משפיעה על חיוב דאוריתא (שבועות יז-יח). 3. חובת פרישה סמוך לוסת (שבועות יח: ונדה סג:). 4. פקידה סמוך לוסתה ביוצא לדרך (יבמות סב:)

ושיטות הראשונים). 5. וסתות (נדה סג.: ולט.). 6. עונה בינונית (בבלי וירושלמי וראשונים). 7. בדיקה לבעלה (משנה וגמ' וראשונים).	
סימן קפד: שצריך לפרוש מאשתו עונה (קודם) וסתה. י"ב סעיפים.	21-14
מילואים לסי' קפד: דינים שונים מפתחי תשובה, חוות דעת וטהרת הבית.	23-22
קפה: נאמנות האשה, היה משמש עם הטהורה ואמרה נטמאתי. ד' סעיפים.	27-24
הקדמות לסי' קפו: שלש מימרות דשמואל (נדה יא-יב), רש"י ור"ח. רשב"א: תמה על ר"ח מכח חמש סוגיות. רי"ף. רא"ש: ארבע קושיות על הרי"ף. רמב"ם. המקילים כרש"י. סיכום הב"י. ש"ך ארוך ויסודי.	36-29
קפו: בדיקת האשה לפני תשמיש ואחריו. ה' סעיפים.	39-37
אחרונים בענין אשה שעונתה ארוכה אם חוששת לעונה בינונית.	39
תוכן הענינים בטור וב"י וד"מ סי' קפז (בב"י 20 ענינים, בד"מ עוד 3).	45-40
הקדמות לסי' קפז: סוגיא סה:-:10. תוספתא פ"ח. ירוש' ס"פ הבע"י. ראשונים: הסוברים שאינה רשאית לבדוק לראשון, הסוברים שרשאית, שיטה שלישית?	51-46
סימן קפז: הרואה דם מחמת תשמיש. י"ד סעיפים.	64-52
מילואים לסי' קפז: ט"ז ארוך על הגהת רמ"א בס"ה (י"ב ענינים) ותשובות נקה"כ. חידושו של הש"ך סק"כ שצריכה שבעה נקיים. ענינים נוספים בפ"ת.	68-65
הקדמה לסי' קפח: מיני דמים ונאמנות האשה על מראות. גמ' יט-כ וראשונים.	71-69
קפח סעיפים א-ב: מראות דמים ונאמנות האשה לומר כזה ראיתי ואיבדתי.	73-72
אי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם: סוגיות, דעות ראשונים ופסיקת ההלכה.	77-74
קפח סעיפים ג-ד-ה-ו: שפופרת, חתיכות, דם לח ויבש, מפלת כמין קליפות ושערות.	80-78
הקדמה לסי' קפט: בסימן זה ל"ד סעיפים ואחלקהו לארבעה (בשינוי סדר):	81
1. דיני וסתות באופן כללי. 2. וסת הדילוג והסירוג.	
3. וסת הגוף ושע"י מעשה או אונס. 4. תינוקת, זקנה, מעוברת ומיניקה.	
(1) וסתות באופן כללי – סוגיות: עונה בינונית ויום החודש. קביעת וסת בימי נדה או זיבה. כולם ביום או כולם בלילה. לימים ולא לקפיצות. היא דכל אימת דהות סלקא מטבילת מצוה הות קחזיא דם. שכחה זמן וסתה.	87-82
קפט סעיפים א-ב-ג-ד: עונה בינונית, וסת קבוע ושאינו קבוע.	91-88

94-92	סעיף יג: אינה קובעת וסת א"כ יהיו שלושתם בעונה אחת – ביום או בלילה. חשבונות ברמ"א.
97-95	סעיפים יד-טו-טז: עקירת וסת.
98	(2) וסת הדילוג - סוגיא סד. פירושי הראשונים, ומחלוקתם כדעת מי לפסוק.
103-99	סעיפים ה-ו-ז-ח-ט-י-יא: וסת הדילוג. [אך ס"ו שייך בתוכנו לחלק הראשון].
104	סעיף יב: וסת הסירוג (מדברי הראב"ד).
106-105	(3) הקדמה לסעיפים יז-כו: וסת הגוף ושע"י מעשה ושע"י אונס. 5 סוגיות.
114-107	סעיפים יז-כו: וסת הגוף ושע"י מעשה ושעל ידי אונס.
115	סעיף לב: וסת בתוך וסת [שייך למעשה לחלק הראשון].
118-116	סעיפים כז-לד: מסולקות דמים – תינוקת, זקנה, מעוברת ומיניקה.
119	מילואים לסעיף לג (סוגיות בפ"ק ט. ויא: וראשונים. סתירה בשו"ע?).
136-120	סימן קצ סעיפים א-לב: דיני כתמים.
140-137	סעיפים לג-לח: דיני עד, בדקה עצמה בעד הבדוק לה ובעד שאינו בדוק לה.
145-141	סעיפים לט-מח: הלכות תלייה בכתמים.
150-146	סעיפים מט-נג: שלש נשים (על פי שלש משניות וגמ' נט: עד סא.)
151	סעיף נד: אין בכתמים משום וסת (מדברי הראב"ד).
153-152	ענינים נוספים בהלכות כתמים (מבדק הבית בב"י, תשובת רמ"א, ט"ז).
158-154	מקורות לסי' קצא: העושה צרכיה וראתה דם (3 סוגיות וראשונים).
162-159	קצא: השתינה מים ויצא דם עם מי רגלים. אריכות ברמ"א (י"א ענינים).
167-163	סימן קצב: תבעוה לינשא צריכה לישב ז' נקיים. ה' סעיפים.
172-168	הקדמה לסי' קצג - ה'בוועל את הבתולה. משנה וגמ' סד:-סה:, ירוש' ברכות פ"ב ה"ו. ראשונים: 1. רשב"א נגד רי"ף ורמב"ם שהביאו חילוקי הדינים מהמשנה והגמ'. 2. למה מחמירים בבתולה יותר מבמכה. 3. גומר באבר חי. 4. בדקה ולא מצאה דם. 5. צריכה לפסוק בטהרה ולמנות ז"נ. 6. המתנת שש עונות. 7. נוהג כל ההרחקות חוץ מישיבה על מיטתה.
173	סימן קצג: דין דם בתולים ובו סעיף אחד.
179-174	הקדמה לסי' קצד סעיפים א-ב: יולדת. סוגיות: 1. א"א לפתיחת הקבר בלא דם (כבר נידון בסי' קפח וכאן דיון חוזר). 2. ארבעים יום יצירת הולד. 3. פסחים קיג: והיושבת על דם טוהר אסורה לשמש עונה. 4. ב"ש סברי ביומי

- תלה רחמנא ובה"א ביומי וטבילה (לה:). 5. רב ולוי אם מעיין אחד הוא או שנים (לה:, לו., יא:). 6. ימי לידה שאינה רואה בהן מהו שיעלו (לו.-לז., נד:). ראשונים: 1. בעילה על דם טוהר. 2. המנהג לאסור האשה עד סוף מ' לזכר ופ' לנקבה.
- 182-180 **סימן קצד סעיפים א-ב:** יולדת ומפלת תוך ארבעים יום.
- 189-183 **סעיפים ג-יד:** המפלת כמין בהמה חיה ועוף, דגים חגבים שקצים ורמשים, שפיר, שליא, טומטום ואנדרוגינוס, אינה יודעת מה הפילה, נחתך, הוציא ידו והחזירה, שמעה קולו, תאומים, יוצא דופן.
- 198-190 **סימן קצה:** דברים האסורים בימי נדתה ובו י"ז סעיפים.
- 204-199 **הקדמה** לסי' קצו. סוגיות ודיונים: 1. ספירת הנקיים ממחרת יום שפסקה לראות. 2. האם יש דין מיוחד לרואה רק יום אחד ש"מעיינה פתוח"? 3. מתי צריכה לבדוק? 4. כיצד בודקת. 5. סתירת ספירת נקיים. 6. האם יכולה לסלק הש"ז ע"י קינוח.
- 214-205 **סימן קצו:** דין לבישת הליבון ובדיקתה. ובו י"ג סעיפים.
- 217-215 **הקדמה** לסי' קצז: 1. בימים וטבילה תלה הכתוב. 2. טבילה בזמנה מצוה? 3. טבילה בלילה ולא ביום.
- 222-218 **סימן קצז, ה' סעיפים:** אינה טהורה אפילו אחר כמה שנים עד שתטבול כראוי, מצוה לטבול בזמנה, שלא תטבול האשה ביום, במקום אונס טובלת ביום השמיני, בדיעבד עלתה לה טבילה ביום אפילו בשביעי.
- 224-223 **שמונה סברות** להתיר טבילה בחמין בלילי שבת (מתוך טהרת הבית).
- 226-225 **הקדמה** לסי' קצח סעיפים א-ז: 1. גדרי חציצה מן התורה בגוף ובשער. 2. סוגיית תיכי חלילתא – רש"י ורבותיו. שני ביאורים בדעת רבותיו של רש"י.
- 233-227 **סימן קצח, סעיפים א-ז:** כל גופה כאחד ובלא חציצה שמקפדת עליה, חוטים, שערות, לפלוף.
- 235-234 **הקדמה:** 1. אלו חוצצין ואלו שאינן חוצצין במשנה ובתוספתא מקוואות. 2. י"א מימרות אמוראים בענין טבילה בפרק בתרא דנדה (סו: - זז.).
- 238-236 **סעיפים ח-יז:** פרטים שונים בדיני חציצה.
- 242-239 **הקדמה** לסעיפים יח-ל: 1. צואה ובצק שתחת הצפורן – משנה תוספתא וראשונים. 2. צפורן המדולדלת ואבר ובשר המדולדלין – משנה, תוספתא וראשונים, ב"י ומעדני יו"ט. 3. אגד וקשקשין שעל המכה. 4. בית הסתרים. 5.

- נתנה מעות בפיה וכו' 6. האוחז באדם ובכלים ומטבילין. 7. הקופץ למקוה והטובל פעמיים והאומר לחבירו כבוש ירך עלי.
- 250-243 **סעיפים יח-ל**: צפורן וצואה ובצק שתחת הצפורן, תכשיטים ואגד וקשקשים, חצץ בין השיניים, בית הסתרים, דיעבד אם לא בדקה, נתנה שעה בפיה, קפצה, קרצה, לא תאחוז בה חברתה, מקוה מצומצם, א"צ להגביה רגליה.
- 251 **הקדמה** לסעיפים לא-לד: 1. לא תעמוד על כלי חרס (י:10). 2. מעיין שהעבירו על גבי השוקת, ע"ג שפה, ע"ג כלים או ספסל (מקואות פ"ה). 3. כלי מלא כלים והטבילן (מקואות פ"ו). 4. נמל ומקואות ומפצי דאבוה דשמואל (ז:20). 5. הטביל בו את המטה (מקואות ספ"ז).
- 253-252 **סעיפים לא-לד**: טבילה ע"ג כלים ונסרים ושליבות (ט"ז וש"ך ואחרונים על מנהג מדינותיהם), סילון עץ קבוע, נמל כפירש"י וכפיר"ח.
- 255-254 **הקדמה** לסעיפים לה-מח: משנה ותורת כהנים ותוספתא וגמרא בענין איך טובלים ואם צריך כוונה.
- 262-256 **סעיפים לה-מח**: לא תטבול בקומה זקופה, גובה המים, אינה צריכה לפתוח פיה, לא חעצום עיניה ביותר, צריך להעמיד על גבה ישראלית גדולה, המפשלת בנה, צרורות וקסמים, אספלנית בבית הסתרים, שערות, אבק, בגדים, כנים, טבילה בלא כוונה, פרטים שונים ברמ"א.
- 265-263 **הקדמה** לעניני חפיפה: ב"ק פב. (עשר תקנות עזרא). נדה י:10 (4 מימרות דרבא בענין חפיפה). סוגיא דחפיפה בע"ש וכשחל יו"ט או שני יו"ט אחר השבת (דעות אמוראים והלכתא ז: - ח.ס). דעות הראשונים.
- 277-266 **סימן קצט: יג סעיפים** בעניני חפיפה.
- 279-278 **הקדמה** לסימן ר: שבע סוגיות ושיטות הראשונים בענין ברכה עובר לעשייתן "חוץ מן הטבילה".
- 282-280 **סימן ר: סעיף אחד**. מחלוקת המחבר והרמ"א אימתי מברכת, ודעות הש"ך והט"ז ואחרונים.

המחברות שמורות בשלושה קבצים ב-Google Drive. להלן קישורים:

סיכומים נדה א

<https://drive.google.com/open?id=0B6BvwbuXjwf3Ym8xbk9MY2R2MVk>

סיכומים נדה ב

<https://drive.google.com/open?id=0B6BvwbuXjwf3OGI1QzBtZnIWcjg>

סיכומים נדה ג

<https://drive.google.com/open?id=0B6BvwbuXjwf3R2tBcFVpakkydW8>

[לאחר הורדת כל קובץ מומלץ ללחוץ על החץ האנכי (Download) בפריט שמעל לקובץ שירד (ואם צריך יש ללחוץ גם על "הורד בכל זאת" ו"פתח"). לאחר ההטענה יהיה אפשר להגדיל ולהקטין ולהפוך כל דף בקובץ]